

Finał oraz uroczysta gala V edycji konkursu filozoficznego „Sapere Aude! – Odważ się Być Mądrym”

27 lutego 2026 r.

26 lutego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Władysława Orkana w Limanowej odbyła się uroczysta gala V edycji Wojewódzkiego Interdyscyplinarnego Konkursu Filozoficznego „Sapere Aude! Odważ się być mądrym”. Konkurs na stałe wpisało się w kalendarz inicjatyw naukowych i humanistycznych szkoły i regionu, stając się jej ważną wizytówką oraz przestrzenią rozwijania refleksji filozoficznej, twórczości i wrażliwości aksjologicznej młodego pokolenia.

Jednym z honorowych patronów konkursu jest Starosta limanowski Mieczysław Uryga, a inicjatorka wydarzenia pierwszej edycji jest nauczycielka języka polskiego i filozofii – Anna Smaga-Trojanowska, która wraz z dr. Jakubem Synowcem z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie współtworzy jego koncepcję merytoryczną i naukową. To dzięki ich zaangażowaniu konkurs posiada dziś status wydarzenia o charakterze wojewódzkim.

Tegoroczna edycja „Sapere Aude...” zgromadziła blisko 140 uczestników z niemal 50 szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu całego województwa małopolskiego co, jak podkreślają jego Organizatorzy, potwierdza stale rosnącą rangę konkursu oraz jego znaczenie w rozwijaniu kompetencji humanistycznych i aksjologicznych młodzieży.

Uroczystą galę w I LO im. Władysława Orkana w Limanowej uświetnili goście oraz Patroni Honorowi konkursu: Starosta Limanowski Mieczysław Uryga, Wójt Gminy Tymbark dr Paweł

Ptaszek, Wójt Gminy Limanowa Jan Skrzekut, Burmistrz Miasta Limanowa Jolanta Juszkiewicz, pani Urszula Sroka – reprezentantka Urzędu Wojewódzkiego, pani Wioleta Cięciwa – reprezentantka Kuratorium Oświaty, ksiądz dr Jakub Kuchta – Dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej, a także pan Jacenty Musiał – Dyrektor Biblioteki Publicznej w Starej Wsi.

Gości jak i uczestników powitała Dyrektor Anna Mruk, po czym głos zabrali obecni goście– Patroni Honorowi konkursu, podkreślając wagę odwagi myślenia, odpowiedzialności za wartości oraz znaczenie bycia odważnym i wiernym prawdzie we współczesnym świecie. W wystąpieniach zwrócono też uwagę na rolę edukacji humanistycznej w kształtowaniu młodego człowieka oraz potrzebę wychowania w duchu mądrości, dialogu i szacunku wobec drugiego człowieka.

– Z uznaniem patrzę na młodych ludzi, którzy podejmują intelektualne wyzwania i odważnie mierzą się z ważnymi pytaniami współczesności. Gratuluję wszystkim uczestnikom zaangażowania i pracowitości. Dziękuję organizatorom – I LO im. Władysława Orkana w Limanowej oraz Wydziałowi Filozoficznemu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – a także dyrekcjom szkół i nauczycielom za wsparcie młodzieży w tej wymagającej drodze.

Życzę uczestnikom, aby zdobyte doświadczenia były inspiracją do dalszego rozwoju i realizacji ambitnych planów. – zwrócił się do uczestników i organizatorów tegorocznej edycji wydarzenia Starosta Limanowski Mieczysław Uryga.

Uczestnicy konkursu przygotowywali prace w trzech kategoriach wiekowych oraz trzech formach: eseje, prace literackie oraz prace wizualne. Tym razem młodzież podejmowała refleksję wokół czterech pogłębionych tematów filozoficznych: „Co jest dobrego w przyjaźni?”, „Są na świecie rzeczy, o które warto walczyć do ostatniej kropli krwi – to prawda, ale są też takie, o które walczyć nie wolno, choćby nie wiem jak kusiły...” (Stefan

Żeromski) – wraz z próbą filozoficznego uzasadnienia granic moralnej walki o wartości, „Kim jest ‘wielki filozof’? Czy żyją dzisiaj ‘wielcy filozofowie’? Z jakimi wyzwaniem współczesności muszą się mierzyć?” oraz „Dlaczego warto być uczonym? O znaczeniu nauki i zdobywaniu wiedzy w życiu codziennym – na przykładzie książki Michała Hellera „Jak być uczonym””.

W nadesłanych pracach wyraźnie dostrzegalna była dojrzała refleksja aksjologiczna, silnie osadzona w wartościach personalizmu chrześcijańskiego, takich jak godność osoby, relacyjność człowieka, prymat dobra i prawdy, sumienie oraz odpowiedzialność moralna. Uczestnicy podejmowali rozważania nad granicami walki o wartości, rolą mądrości, znaczeniem nauki oraz wyzwaniami współczesnego świata, łącząc refleksję filozoficzną z wrażliwością humanistyczną.

Największą popularnością cieszył się temat dotyczący przyjaźni, który uczestnicy najchętniej realizowali w formie eseju oraz prac wizualnych. W swoich pracach młodzi twórcy ukazywali przyjaźń jako jedną z fundamentalnych wartości budujących człowieczeństwo, przestrzeń dialogu, zaufania, solidarności i odpowiedzialności za drugiego człowieka.

Eseje oceniane były przez Komisję z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, natomiast prace literackie i wizualne przez komisje powołane przez I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Orkana w Limanowej.

Poziom tegorocznych prac konkursowych był wyjątkowo wysoki, a wszystkie wykazały ogromną dojrzałością refleksji, krytycznego spojrzenia na wiele aspektów filozoficznych, kreatywnością oraz samodzielnością i myślenia młodych autorów.

Szczególnym punktem finałowej gali był wykład dr. Jakuba Synowca – współorganizatora konkursu oraz pracownika naukowego Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – zatytułowany „Cisza jako wartość”, który stał się

inspirującą refleksją nad znaczeniem ciszy i wewnętrznej uważności w życiu współczesnego człowieka.

Oprawę muzyczną uroczystości zapewniły utalentowane artystki: Gabriela Pach oraz Julita Chełmecka, natomiast prezentację nagrodzonych prac w sposób dojrzały i niezwykle profesjonalny przedstawili uczniowie: Karol Frączek, Mikołaj Ferenc oraz Kacper Jakubiec, nadając wydarzeniu wyjątkowy, artystyczny charakter.

V Wojewódzki Interdyscyplinarny Konkurs Filozoficzny „Sapere Aude! Odważ się być mądrym” po raz kolejny potwierdził, że młode pokolenie potrafi odważnie podejmować pytania o sens, wartości i odpowiedzialność, a filozofia pozostaje żywą i inspirującą przestrzenią spotkania nauki, sztuki i wychowania w duchu prawdy, dobra i szacunku wobec drugiego człowieka.

Poniżej prezentujemy pełną listę laureatów V Wojewódzkiego Interdyscyplinarnego Konkursu Filozoficznego „Sapere Aude! Odważ się być mądrym”

▪ KATEGORIA WIEKOWA: KLASY IV–VI SZKOŁY PODSTAWOWE

PRACE WIZUALNE

I miejsce (ex aequo):

Franciszek Wilk, klasa VI – Szkoła Podstawowa nr 3 w Limanowej (opiekun: pani Marta Sochacka)

Karolina Winiarska, klasa VI – Szkoła Podstawowa w Paleśnicy (opiekun: pani Agnieszka Łazarek)

II miejsce (ex aequo):

Wojciech Wilk, klasa IV – Szkoła Podstawowa nr 3 w Limanowej (opiekun: pani Marta Sochacka)

Victoria Smaga, klasa VI – Szkoła Podstawowa w Tymbarku (opiekun: pani Agata Czaja)

III miejsce (ex aequo):

Amelia Galas, klasa V – Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Niepołomicach (opiekun: pani Sylwia Galas)

Jakub Wrona – Szkoła Podstawowa nr 3 w Limanowej (opiekun: pani Marta Sochacka)

Wyróżnienia:

Filip Czaja, klasa IV – Szkoła Podstawowa nr 2 w Limanowej (opiekun: pani Katarzyna Florek)

Michał Dudzik, klasa VI – Szkoła Podstawowa w Łostówce (opiekun: pani Bożena Dudzik)

▪ KATEGORIA WIEKOWA: KLASY VII–VIII SZKOŁY PODSTAWOWE

ESEJE

I miejsce:

Antonina Gaweł, klasa VII – Szkoła Podstawowa nr 1 w Myślenicach (opiekun: pani Natalia Brożek-Opioła)

II miejsce:

Pola Kaszowska, klasa VII – Szkoła Podstawowa nr 34 w Krakowie (opiekun: pani Paulina Mostek)

III miejsce (ex aequo):

Karolina Sowa, klasa VIII – Szkoła Podstawowa nr 3 w Limanowej (opiekun: pani Katarzyna Florek)

Marlena Obrok, klasa VIII – Szkoła Podstawowa nr 2 w Limanowej (opiekun: pani Katarzyna Florek)

Lena Zborowska, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Tymbarku (opiekun: pani Jowita Janik)

KATEGORIA LITERACKA

I miejsce:

Alicja Cyganik, klasa VIII – Szkoła Podstawowa nr 22 w Krakowie (opiekun: pan Piotr Żądło)

II miejsce (ex aequo):

Wiktoria Rapta, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Kasinie Wielkiej (opiekun: pani Bożena Strama)

Faustyna Trzópek, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Tymbarku (opiekun: pani Jowita Janik)

III miejsce (ex aequo):

Jakub Jaśkowiec, klasa VII – Szkoła Podstawowa w Trzemieśni (opiekun: pani Bernadetta Kowalczyk)

Aleksandra Garbacz, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Tymbarku (opiekun: pani Jowita Janik)

Wyróżnienia:

Antonina Juszcak, klasa VII – Szkoła Podstawowa w Kasince Małej (opiekun: pani Wioletta Kowalczyk)

Łucja Kaleńczuk, klasa VII – Szkoła Podstawowa nr 2 w Krakowie (opiekun: pan Piotr Żądło)

KATEGORIA WIZUALNA

I miejsce (ex aequo):

Anna Wiewiórka, klasa VII – Szkoła Podstawowa w Łostówce (opiekun: pani Bożena Dudzik)

Adrianna Wrona, klasa VIII – Szkoła Podstawowa nr 2 w Limanowej (opiekun: pani Katarzyna Florek)

II miejsce (ex aequo):

Faustyna Trzópek, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Tymbarku

(opiekun: pani Agata Czaja)

Łucja Kryzia, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Pisarzowej
(opiekun: ksiądz Sławomir Szyska)

III miejsce (ex aequo):

Emilia Jackowiec, klasa VII – Szkoła Podstawowa w Łostówce
(opiekun: pani Bożena Dudzik)

Antonina Popela, klasa VII – Szkoła Podstawowa nr 109 w Krakowie (opiekunowie: pani Urszula Stachurska-Czaja oraz pani Joanna Piturecka)

Wyróżnienia:

Martyna Banaśkiewicz, klasa VIII – Szkoła Podstawowa w Łostówce (opiekun: pani Bożena Dudzik)

Yeva Kovalevska, klasa VII – Szkoła Podstawowa nr 109 w Krakowie (opiekun: pani Urszula Stachurska-Czaja)

Kategoria wiekowa: szkoły ponadpodstawowe

ESEJE

I miejsce:

Amelia Michalik, klasa II – I Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie (opiekun: pani Grażyna Potępa)

II miejsce:

Martyna Nowak, klasa II – Zespół Szkół nr 1 w Limanowej
(opiekun: pani Monika Franczak)

III miejsce:

Julia Kowalska, klasa I – Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Niepołomicach (opiekun: pani Jagoda Komorowska)

KATEGORIA LITERACKA

I miejsce:

Julia Hodur, klasa III – II Liceum Ogólnokształcące w Chrzanowie (opiekun: pani Ilona Głownia)

II miejsce (ex aequo):

Michał Duda, klasa I – Zespół Szkół nr 1 w Limanowej (opiekun: pani Paulina Kornaś)

Gabriela Czubłun, klasa I – I Liceum Ogólnokształcące w Limanowej

III miejsce (ex aequo):

Maja Zagórda, klasa I – Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Kalwarii Zebrzydowskiej (opiekun: pani Katarzyna Kołacz)

Klara Socha, klasa II – Zespół Szkół w Niepołomicach (opiekun: pani Sylwia Galas)

Wyróżnienia:

Jagoda Komorowska, klasa I – Zespół Szkół w Niepołomicach (opiekun: pani Sylwia Galas)

Magdalena Kordeczka – I Liceum Ogólnokształcące w Limanowej

KATEGORIA WIZUALNA

I miejsce:

Magdalena Majerczyk, klasa III – Zespół Szkół Ogólnokształcących im. ks. prof. Józefa Tischnera w Limanowej (opiekun: pani Katarzyna Florek)

II miejsce (ex aequo):

Bianka Masłyk, klasa I – Zespół Szkół w Niepołomicach (opiekun: pani Sylwia Galas)

Franciszek Lebiest, klasa I – I Liceum Ogólnokształcące im.

Tadeusza Kościuszki w Myślenicach (opiekun: pani Maria Wydra)

III miejsce (ex aequo):

Otylia Nowosielska, klasa III – Zespół Szkół w Niepołomicach
(opiekun: pani Sylwia Galas)

Alicja Ciarach, klasa II – Zespół Szkół Ogólnokształcących im.
ks. prof. Józefa Tischnera w Limanowej (opiekun: pani
Katarzyna Florek)

Serdecznie gratulujemy wszystkim laureatom, wyróżnionym uczestnikom oraz ich opiekunom za udział w konkursie i zaangażowanie w inicjatywę aktywizującą do podejmowania intelektualnych wyzwań i stawiania ważnych pytań dotyczących człowieka oraz wartości we współczesnym świecie.

źr. 1 LO im. Władysława Orkana w Limanowej